

Regioonide Komitee resolutsioon finantskriisi teemal

(2009/C 76/13)

REGIOONIDE KOMITEE

1. **tunneb muret** finantskriisi tõsiste sotsiaalsete tagajärgede ning selle mõju üle kogu majandusele, eelkõige piirkondadele ja kodanikele; **kutsub** seega **üles** otsustavalt tegutsema majanduse nõudluse poole toetuseks ja rakendama väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi toetavaid meetmeid, et säilitada sidusust ja kaitsta olulisi investeringu- ja infrastruktuuriprojekte;

2. **toetab** täielikult ELi kindla ühtse finantsturu eesmärki, mis peaks põhinema rangetel läbipaistvuse nõuetel ning edumeelsel ja tõhusal järelevalvesteemil sobival valitsustasandil; **rõhutab**, et tuleb vältida meetmeid ja eeskirju, mis võivad finantsturgu lämmatada, ning ühiste jõupingutuste eesmärk peab olema tagada usaldusväärne finantshaldus, et taastada usaldus majanduse vastu;

ELi algatused finantskriisiga tegelemiseks ja selle ületamiseks

3. **tervatab** 15.–16. oktoobril 2008 Euroopa Ülemkogu saavutatud kokkulepet kui eeldust finantsturgude usaldusväärse taastamiseks ning **leiab**, et hoolimata sealsete otsustega kaasnevatest kulutustest nii riigieelarve kui ka maksumaksjate jaoks kujutavad kõnealused otsused endast olulisi samme usaldusväärse taastamisel finantssektoris ja majanduskriisi tagajärgede piiramisel;

4. **kiidab heaks** ELi otsuse tõsta kodanike hoiuste miinimumtagatist Euroopa Liidu territooriumil, **tervatab** seda kui sobivat meetet ELi kodanike hoiuste kaitsmiseks ja pangasüsteemi usaldusväärse kiireks taastamiseks, ilma et sellega kaasneks lisakulutused maksumaksjale või konkurentsimoonutused, ning **toetab** eesmärki vältida ELi suuremate pankade pankrotti;

5. **tunnustab** liikmesriikide otsust eraldada enne 2011. aastat Euroopa Investeerimispanka kaudu 30 miljardit eurot Euroopa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete aitamiseks; **kinnitab** siiski, et see on majanduse toetamisel alles esimene samm;

6. **rõhutab** praeguse kriisi negatiivseid tagajärgi leevendavate programmide ja Euroopa Sotsiaalfondi tähtsat rolli ning **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** kaaluma võimalusi kohandada olemasolevaid vahendeid vastavalt praegusele olukorrale, sh võimalust läbi vaadata Globaliseerimisega Kohanemise Euroopa Fond, et muuta see tõhusamaks;

7. **toetab** komisjoni hiljutisi algatusi, mille eesmärk on muuta finantsturgusid reguleerivaid direktiive, keskendudes eelkõige järelevalvemeetmetele, riskijuhtimisele ja kriisiohjaminele, ning **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** võtma arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli;

8. **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** koostama direktiivi ettepaneku, millega harmoniseeritaks finantsasutuste antavat teavet finantstoodete kohta, kohustatakse klassifitseerima finantsriske hõlpsalt arusaadaval viisil, lihtsustatakse lepinguid ja sätestatakse pangateenustele selged läbipaistvuse nõuded;

9. **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** soodustama kokkuleppe sõlmimist toimumisjuhendi osas, et tagada, et finantsasutuste kasumit taotlev tegevus ei oleks vastuolus üldsuse huvidega;

10. **kinnitab** lisaks, et finantskriisi mõju majandusele ei peaks muutma ELi kehtestatud pikaajalisi poliitilisi prioriteete, nagu eelkõige uute ja paremate töökohtade toetamine, teadustegevuse ja innovatsiooni edendamine, konkurentsivõime parandamine, territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamine ning võitlus ülemaailmse soojenemise põhjuste ja tagajärgedega;

11. **kutsub üles** jälgima hoolikalt olukorda eraisikute võlgadega, eelkõige krediitkaardi võlgadega, mis on kiiresti suurenemas ja mistõttu laenajad ei suuda oma makseid tasuda;

12. **tervatab** Euroopa finantsturu järelevalvestruktuuri käsitleva kõrgetasemelise töörühma ametisse nimetamist ning märgib, et see koosneb finantsasutuste, liikmesriikide rahandusministeeriumite, panganduse ja tööstuse valdkonna ekspertidest; **väljendab kahetsust**, et kohalik ja piirkondlik juhtimistasand ei ole De Larosièrre'i rühmas esindatud, ning **kutsub** seega **üles** nimetama ametisse Regioonide Komitee esindaja;

13. **kutsub üles** looma korraliku õigusliku raamistiku, kus oleksid sätestatud tõhusad reeglite ja õiguskaitsevahendite süsteemid;

14. **kutsub üles** uuendama rahvusvahelist finantsüsteemi, suurendades finantstehingute läbipaistvust, vaadates läbi finantsasutustele kohaldatavad usaldatavusnormatiivid ja raamatupidamismid, suurendades juhtkonna vastutust ja piirates süsteemi sätteid, mis soodustavad ülemäärast riskikäitumist (nt väärtpeberistamine, tasustamisepõhimõtted); **nõuab** lõpetuseks, et eri riiklikud järelevalveasutused oleksid riikidevaheliste finantskontsernide üle järelevalve teostamisel paremini koordineeritud;

Finantssüsteemi kohalik mõõde

15. **meenutab**, et ELi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kulutused moodustavad riiklikest kulutustest kolmandiku ning nende investeeringud moodustavad enam kui kaks kolmandikku riiklikest investeeringutest. Seetõttu tuleb kohalikke ja piirkondlike omavalitsusi pidada aktiivseteks osalejateks kriisi lahendamisel ja tulevase majanduskasvu säilitamisel; seetõttu **rõhutab**, et kohalikke ja piirkondlike omavalitsusi tuleks investeerimisel toetada, näiteks infrastruktuuri puhul, et vältida sellise ohtliku nõiaringi tekkimist, kus investeeringute vähesus põhjustab töökohtade kaotust, see omakorda krediidi vähesust ja veel suuremat investeeringute vähesust;

16. **rõhutab**, et finantskriisi puudutab kohalikke ja piirkondlike omavalitsusi otseselt, kuna paljudes riikides on hoiupangad kindlalt juurdunud piirkondades, nad on kohalikule elanikkonnale ja ettevõtetele väga lähedal ning annavad panuse majanduslikku, sotsiaalsesse ja territoriaalsesse ühtekuuluvusse, toimides liikumapaneva jõuna tegevust alustavate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks;

17. **kutsub** seepärast nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles tunnistama kohaliku ja piirkondliku tasandi tähtsust avalik-õiguslike finantsvahendajate töös; **nõuab**, et kohalike ja piirkondlike omavalitsustega konsulteeritaks ELi finantssüsteemi uute struktuuride kujundamisel ja rakendamisel, et tagada kogemuste levitamine ja teadmiste edastamine nii alt-üles kui ka ülalt-alla suunal, millest saaksid kasu nii majandus, VKEd kui ka kodanikud;

Konkurentsipoliitika

18. **avaldab toetust** komisjoni teatisele „Riigiabi eeskirjade kohaldamine meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras”⁽¹⁾ ning **kutsub** Euroopa Komisjoni üles tähelepanelikult jälgima artikli 87 lõike 3 punkti b alusel konkreetsetele pankadele antud riigiabi tagajärge, et tagada sellise abi piiramine vajaliku miinimumini ja vältida konkurentsimoontusi;

19. **väljendab heameelt** kokkuleppe üle, millega kehtestati hoiustele 50 000 euro suurune miinimumtagatis, ning kutsub üles looma üldsusele asjakohaseid maksusoodustusi, mis hoiavad konkurentsimoontuste arvu võimalikult väikese ja tagavad võrdsed võimalused kõigile finantssektori institutsioonidele. Need meetmed on olulised, sest nad aitavad taastada kodanike usaldust finantssüsteemi vastu;

20. **soovitab** muuta hindamissüsteemi, et luua lihtsad koodid ja/või kategooriad, mille alusel eristada ettevaatlike investeerimistavadega panku riskialtimatest pankadest; **on seisukohal**, et

nende eesmärkide saavutamiseks oleks kasulik luua Euroopa krediidireitinguagentuur;

21. **toetab** Euroopa Komisjoni jõupingutusi kaotada kõik ELi-sisese finantsturu moonutused (31. jaanuari 2007. aasta aruanne jaepangandussektoris korraldatud uuringu kohta), seni püsiv killustatus riigipiiride alusel, kasumimarginaali, hinnapoliitika ja müügitavade erinevused ning teabevahetuse asümmeetria; **jagab** Euroopa Komisjoni eesmärki saavutada ühine finantsturg, mis on läbipaistvam, tugevam ja paremini suudab paremini reageerida globaalsetele väljakutsetele;

Eelarveküsimused

22. **meenutab**, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on Euroopa järgmiste kümnendite jaoks oluliste väljakutsete lahendamisel olulised partnerid poliitika- ja eelarveküsimustes;

23. **rõhutab**, et finantskriisi ja selle negatiivne mõju majanduskasvule ja tööhõivele suurendab nõudlust toetuste, sotsiaalabi ja avalike teenuste soodustariifide järele ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on nende ootuste esimesed täitjad;

24. **juhhib** tähelepanu majanduselus osalejate, sh kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rahastamistingimuste eeldatavale halvenemisele, mis võib mõjutada nende suutlikkust võtta laenu uute investeeringute jaoks;

25. **palub pöörata** erilist tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rahastamisvõimele ning **nõuab** kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele asjakohast toetust, kui kasvanud rahastamiskulud ja võlakoozem ohustavad muidu heade ning piirkondadele ja kogu ELi majandusele väärtuslike ja oluliste projektide õigeaegset elluviimist;

Ühtekuuluvuspoliitika

26. **kutsub üles** muutma käesoleval perioodil struktuurifondide kasutamise paindlikumaks ning **toetab** muu hulgas lisa-aasta andmist struktuurifondide mobiliseerimiseks, st vaatlusaasta pluss kaks (N + 2) asemel vaatlusaasta pluss 3 (N + 3), et kvaliteetseid projekte, millelt oodatakse tõhusaid lahendusi, ei ohustaks ELi toetusest ilma jäämine;

27. **kutsub** finantsasutusi, ELi asutusi ja panku üles eraldama asjakohaseid vahendeid ja/või tagatiseid infrastruktuuri investeerimisele ja tõendatud kvaliteediga uuenduslike projektide jaoks, mis tugevdavad konkurentsivõimet ja tõhusust; **rõhutab**, et tuleb arvestada asjaoluga, et selliste investeeringute õigel ajal tegemata jätmise ei avaldaks otsest halba mõju mitte ainult kõnealustele piirkondadele ja nende VKEdele, vaid sellel oleksid negatiivsed tagajärjed kogu ELi tööstusele, mõjutades majanduskasvu ja ohustades väärtuslikke töökohti;

⁽¹⁾ KOM(2008/C 270/02) — 25.10.2008.

28. **palub**, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaashastamise määrasid, nagu ka rakenduskavade raames sätestatud Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi määrasid, ei käsitletaks määradena, mida saab arvestada liikmesriikide stabiilsuspaktides. Nii saaksid kohalikud omavalitsused algatada projekte kohaliku majanduse ja tööturu kasvu ja arengu edendamiseks, ilma et neid karistataks mõnes riigis pakti rikkumise eest kohalikele omavalitsustele ette nähtud piirangutega (laenuvõimaluste ja töölevõtu blokeerimine, riikliku rahastamise vähendamine);

29. **teeb ettepaneku** teha tihedamat institutsioonilist koostööd Regioonide Komitee ja Euroopa Investeeringupanga vahel vastavalt selle eesmärkidele tugevdada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust, mis on sätestatud EÜ asutamislepingus ja eelkõige selle protokollis nr 28 majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kohta;

30. **toetab** Euroopa Investeeringupanga väljakuulutatud reformimeetmeid järgmistes küsimustes: laenusaamise korra lihtsustamine, laenude laiendamine mittemateriaalsetele investeeringutele (litsentsid, teadustegevus jne), riskide jaotamine Euroopa Investeeringupanga ja pankade vahel ning VKEdele antud finantssoodustuste läbipaistvus; **kutsub üles** tugevdama Euroopa Investeeringupanga sekkumisvõimet infrastruktuuri projektide puhul, eelkõige kasutamaks ära pikaajalisi investeeringufonde (aktsiakapital), et suurendada Euroopa Investeeringupanga mõju; **teeb ettepaneku** luua Euroopa Investeeringupanka kaasav mehha-

nism, mis sarnaneks VKEde toetuseks loodud mehhanismidega ja mille eesmärk oleks aidata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kaashastada territoriaalse ühtekuuluvuse projekte;

Jätksuutlik Euroopa

31. **kinnitab** Regioonide Komitee pühendumist kliimaeesmärkidele ning **väljendab lootust**, et asjaomased eesmärgid saavutatakse majandusraskustest hoolimata; seepärast tuleb teha jõupingutusi, et suunata Euroopa investeeringud taastuenergia tehnoloogiasse toetusprogrammide (transport, hooned jne) ja teadustöö rahastamise kaudu, eelkõige VKEde;

32. **kinnitab taas** oma pühendumist dünaamilise jätkusuutliku majanduskasvu saavutamisele kindla Euroopa sotsiaalmuudeli, energiatõhususe ja keskkonnamõju vähendamise kontekstis; **märgib**, et isegi praeguses eriolukorras ei kahjustata neid eesmärgi ei ELi, riikide ega kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tegevusega; otse vastupidi, komitee **kutsub** vastutavaid osalejaid **üles** võtma endale juhirolli ja muutma käesolevad ohud võimalusteks, toetades teadustööd ja investeeringuid töhusatesse tehnoloogiasse, millega oleks võimalik saavutada majanduse pikaajalist taastumist koos keskkonda säästvate tavade-ga;

33. **teeb** Regioonide Komitee presidendile **ülesandeks** esitada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjonile, Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Liidu eesistujariikidele.

Brüssel, 27. november 2008

Regioonide Komitee

President

Luc VAN DEN BRANDE